

ALBINA

Prețul de prenumerare, pe ană intrăgă 8 R. v. a.
pe ană din punct de vîz 4 R. v. a.
potrivită 2 R. v. a.
pentru Germania și străinătate:
pe ană intrăgă 12 R. v. a.
din punct de vîz 6 R. v. a.

Pesta, în 18 iunie n. 1873.

Catastrofa societății de speculatori, politici și ingineri, adeca a bursei din Viena, a produs criză financiară generală în toată Imperiul Austro-Ungar. Această criză a speculatorilor ale jidovilor au venit într-un moment de desesperație și în instituții și întreprinderile mai mari. Toate instituțiile de industrie și comerț, la care guvernul și cu servicii săi provocă — ca la o eclatante criză — prosperitatea generală a tinerilor săi în mare perplessitate de bani și cărui ei interese întrevenirea guvernului să banca națională din Viena, ca să se ridice de ele în miseria loru.

Ministrul de finanțe deci, dlu Kerényi, încă de mai multu timp este nevoie într-o implorare după ajutorul la bancă națională din Viena, astăzi supără provindinția a Austro-Ungariei.

Dar despre miseria financiară și dezvoltarea generală s-a vorbitu de ajunsuri și procedențe, — treceau deci președintele, ca să luăm notitia despre implementele mai importante din țările noastre.

In Franță, pecatosulu, coruptul corupțorilor guvernului alianță monarchică, neputându-încă proclama formă de monarhie, se margină de astă deocamdată pe locu dar în plină săptă săptă să demandați iesuțienilor și ultramontanilor, acestora ducând mărturi și cogătorii și miscării libertății și ai pressei, carea li este mare deosebită. Insolvenții și infernali cum sunt, au influențiat pe guvernul lui Bonaparte, să suprime organele libere republicane și să sprințească și apăsă celăi monarhici și ultramontani.

Din fidința suprimerii diariului

"Corseur," dlu Gambetta, neputându-încă ministerul de interne, recuperă adunări unu cercularu ministrului frapant, adunătu futurul președinte, în care se impunea soțorul, a informației despre spiritul diaristicelor monarhice și să reporte apoi în detaliu că și cari diare sunt monarhice și republike, pentru că acelea să se suprime, și acestea să se suprime!

Necoperindu-se aceste infame planuri guvernului, comandate de ultramontani, minibilelui guvernului de securitate, votul de blamă și caderă, dacă nu și rangul și slăbiciunea neoportuna atirea conjuratorilor, caroră papă și moștenitoră trămașă binecuvântarea sa, nu vede Duhul, ci să-i restituie poartă nașoasă și pentru că Urbea eterna, și devină crăci cuibul și capitală loru.

Ne mangaiam insă că, precum se spune, totă binecuvântările ce Piu alu și datu imperatilor și principilor, nu au să binecuvântă. Vide: Napoleonu, și Massimiliano imperătul de Sicilia, Eugenia, scl. Astfelui speranță, învățării actuale din Franță n'ò va multă, nici chiar petrecutu intru lucrările sale de binecuvântarea săi Parinte.

Un alt lucru, și mai înținut, este că și guvernul și trămașul triplu protecționist, provocându-se o criză da totu crudă într-o despopulare și într-o răscoadă a Republiei în infișătoare.

Acesta para însă, după moștenirea lui, să fie următori, să producă exceptu de boala.

Nici Germania cea mare nu se semte tocmai fericita. Fregările între biserică și statu neliniștesc spiritul, și de Bismarck prin nouă proponiție în privința presei, prin carea par că răsilădă cu Ultramontanii din Franță, înțeles din alu seu punct de manecare, și datu nou impulsu inversiunilor lor, contrari fizicii acțiunii loru oponitelor, și a provocat în contra sa chiar și prea ei.

Domnii magiari trăsi-impinși.

PESTA, în 18 iunie n.

Să nu ve indoiti cătu de pucină, că Austro-Ungaria prin politică din Berlinu și din Petropole este mereu condusa spre perire.

Astfelui începe unu amic din Viena, unu articol ce ni tramite, dar pe care — în momentu nu-lu potem publică, ci numai l'u vom apreță.

Austro-Ungaria de 6 — 7 ani n'a lăcrat și nu s'a îngrițit, de cătu a înnădusi spiritul naționalu și liberalu alu poporului sale. Acestui scopu a sacrificat totu!

Austro-Ungaria a partu monarhia, pentru d'a o scapă de federalismu, unicul modu, unică sistema, posibile pentru a satisface poporale.

Austro-Ungaria a falsificatu totu ideile și conceptele de morală, patriotismu, și dreptu, pentru d'a facé posibile impedecarea egalității naționale. Astfelui Austro-Ungaria credea, că cu sil'a, cu puterea, si — parte prin corupție și pacalire, va face că să dispare aspirațiile naționale de cultură și de drepturi, și monarhia să devină mai unitaria, mai compacta, mai disciplinata, mai valoroșă pentru lupta cea mare cu vecinii — în viitoru.

De aceea, Austro-Ungaria, pana să se compuna și consolidăde întrui prin susținerea aspirațiilor naționali și liberali, — mereu s'a acomodat tuturor dorințelor și inspirațiilor din Berlinu și din Petropole și amici și armonia între Austro-Ungaria și ambele colose vecine despre nordu, consorțiul marelui Andrassy cu Bismarck și cu Gorciakov, nu are, nu pote să aiba altu inteleșu, — precum faptele începu a dovedi, de cătu supunerea, cederea Austro-Ungariei întru totu, degradarea sa propria la rol'a de saelitul!

Dar, după planu, acestă avé se fi numai pre unu securt timpu, pana — la "intramarea" prin "destrămare" și "subjugare."

Destramarea — prin dualismu s'a facutu; subjugarea prin dripira la patimentu a naționalităților încă s'a facutu; dar "intramarea" — în locu să se aproape, totu mai multu se indeparta!

Cine cu minte și cu inima — va pot să nege acestă? Cine nu vede, nu pricpe, că astăzi în tota privința multu mai reu stămu, de cătu nainte de 5, de 10, de 15 său chiar de 20 de ani??

Crizele finanțiale, ce necurmatu banțue tiér'a, nemultumirile generali, ce au cuprinzu înimile, seraci'a, ce să respondește în proporție ingrozitoră, nescurgență, ce domnește pre totu, dar chiar totu terenul vietii publice, — nu sunt aparținui și semne de intramare și consolidare, de insanatosire și taria a Monarchiei!

Noi — nu apartinem, și ca șomeri de oțenie, de patriotismu și liberalismu sinceru și seriosu — nu potem apăra la guvernul și politică de astăzi

a Ungariei, și nici nu suntem adaptati în secretele stepanitorilor tierei, cunoscem totu și pre bine amarulu situatipă loru, greutatile perplesitățile și calamitățile loru constitutiunali și finanțiali; scînu că se legăna că și frunză pre apă, astăzi în totu minutulu ca — celu mai micu valu, suflatu de ventu, să-ji apuce și să-ii eufundă și prefaca în nemică!

Monarchulu — a voită binele și alu seu, și alii Casei sale, și alu tițelorloru și poporului sale; acăstă suntemu dețori s'o credem; — dar — a fostu reu informatu, amagită, sedusă: vai de autori, de consiliari, déca Monarchulu și va deschide ochii și va cunoșce retacirea și va vedé prepastea! De aceea Monarchulu cu ori-ce pretiu trebuie tienutu în retacie și amagire, a nume în cătu pentru ticalos'a stare a poporului și calamitatea comună; de aceea calea luata — trebuie urmată cu ori-ce sacrificiu!

De aceea — desăi peryenită pana la gură prepastei, domnii stepanitori totu nu se pocaescu, nu retróna. Astăzi este natură, cursulu, consecintă pecatului! Astfelui se ruina și perdi tieri și poporă; astfelui se subsepa și surpa — naturalmente tronuri și dinastie!

Domnii nostri magiari s'au oferit de companioni și cameradi iezuitilor de peste Laita, nemtilor u egemoni; — aceștia în perplessitatea loru ii-au primitu și b-au datu — tota libertatea și poterea — dă văzăna de morțe poporale Ungariei, dă destepătă ura neimpacabilă juru în prejur; și astfelui dă pregăti, ruină tieri; facendu cale pe d'o parte germanismului, pe de altă pansiavismului, cari imparu a se fi inteleșu în Berlinu și în Petropole.

Domnii magiari, precum ei ca șomeri corupți de egoismu și particularismu s'au îngagiati nemtilor, facendu-se — cu său foră scire și semtire — uneltele aceștior; intocmai au calculat și ei a casa pe sprinținu tuturor celor corupți de egoismu și particularismu, magiari și nemagiari, si mereu, dar pre facia, au îngagițu pre căti numai au potutu afări șomeri d'asta valoare de unelte pentru politică loru. Astfelui s'au compus marea tabera de astăzi a stepanitorilor, pre cari îi nutresc tieri; astfelui și ai nostru egoisti și a nume toti cei slabii de anguru, său mangiti la caracteru, s'au facutu unelte órbe ale pecatosei politice de astăzi.

Cu cătu domnii mai multu au fostu susținuti și încuragiati din Viena și din Germania pre calea acestei politice pe cătu loru li-a succesu a îngagiă aici a casa instrumente mai multe, mai agere și mai neruinate — pentru aceștă politica ruinătoria, cu atâtă ei mai oblu și mai orbisită urmată, cu atâtă reul, criza, catastrofa s'a accelerat!

Dar — astfelui de crize, catastrofe, ruine — după natură luerului, nici candu nu se estindu numai asupra autorilor și provocatorilor loru, ci pururi atingu și îsbescu cumplitu multimea poporului, și dd. magiari tocmai asi se vor convinge, că naținea loru, poporul magiaru, are să pörte grealele consecințe ale peccatorilor și retacirilor loru, pre cum romania pururia au semtitu și semtul atâtă de greu tocmai și astăzi, mai vertosu în Transilvania, consecințile reta cirei său perfidiei conducețorilor loru!

Destulu că domnii magiari de la potere, prin vócea sierănică a celor din

Prenumerări se facu la totu dd. corespondinti ai nostri, si de a dreptul la Redactiune *Stationsgasse* Nr. 1, unde sunt să adrești și corespondintele, coprivesc Redactiune, administratiunea său apărătoră; căte vor fi retranscate, nu să vor primi, era cele anumite nu se vor publica.

Pentru anunțele și alte comunicări de interesu privat — se respunde căte 7 gr. de linie; repetările se facu cu pretiu scăditu. Pretiu timbrul căte 30 gr. pentru una data se anticipează.

Viena și Berlinu amagiti și respective trăsi, și prin servilismul și sprinținu nemoral alu omenilor slabii, atracți său egoisti — din midilocul nostru — încuragiati și împinsă, au urmatu și urma calea spre prepaste! și noi n'avem căte mai puțina indoiela, că totu astfelii, prin acele poteri necurate — vor fi condusi mai de parte, la iperire precum și se anunță din Viena! Si atunci:

"Trăsi-împinsii" domni magiari vor fi blasmati de ai loru, și ei vor blasmată pre aceia, pre cari astăzi — din colo, peste Laita și tenu de companioni, de amici, său cameradi, și pre acei maluci, Olteni și Bordani — de din cîci, pre cari astăzi și tenu de sprinținu ai loru, de patrioti eminenti!

Dietă Ungariei

Siedintă casăi representative de sămbăta, 14 iunie, fă o siedintă insuflătoare de mari îngrișiri pentru ministeriul ung. și în specialu pentru dlu Kerékpoly, ministrul de finanțe.

A fostu adeca la ordinea dilei proiectul de rezoluție alu deputatului E. Simonyi în cauza unei bance magiare, din carea escenătă așa dlu ministrul facuse cestiune de cabinetu. Pe rîculu însă s'a delaturat, căci nainte d'a se începă siedintă, Kerékpoly a consultat cu dlu E. Simonyi, convingendu-lu pre acestă cumca în criză financiară de astăzi nu sunt aspecte de felu pentru o favorabile deslegare a cestiunii de banca. „Pentru că — disse elu, ultimul refugiu, nu numai alu pătiei, ci — în miseria ei de astăzi — și a visteriei statului, este bancă națională din Viena.”

Apoi în discuție asupra bancei ca magiarii vrău să inființeze, usor s'ar potă văzăna de suveranitatea bancei naționale, și atunci acăstă n'ar acordă de felu creditu vîstoriei statului și pietelor de bani, și astfelu catastrofa ar fi gătită.

Dlu E. Simonyi deci, abdis de a-si motiva astă data proiectul de rezoluție și propuse elu insuși a-se amenă desbaterea asupra acestei cestiuni pana atunci, candu guvernul va așătuplă covenitul pentru deslegarea cestiunii definitivă. Propunerea de amenă — se înțelege, că s'a primitu.

Altă obiekt la ordinea dilei au fost reportul comisiunii petiționare asupra mai multor petiții. Amintim numai despre aceea a municipiului Neoplanta, contra nelegalităților comise de comisariu regiu br. Majthayui.

Comisiunea petiționară apăriindu importanta petiției, propune să se avizeze ministrul de interne, ca să ordine, în acăsta cauza investigație, despre care apoi să referă Caseti.

Mileics presenta unu proiect de rezoluție, conformu caruia guvernul să se îndrumă, ca tragedia la respondere pre numitul comisariu regiu pentru abuzurile de oficiu, după impregnări să ordine asupra-i investigație disciplinaria, său criminală, și să raporte Caseti despre pasii facuti.

Casă primește propunerea comisiunii.

Mai amintim că la incepătura siedintei presedintele Bitto anunță casăi, cumca a primitu o telegramă de la Panojova, adresată Dietei, prin carea numitul oras protestă că totă rezoluția contra desbatării asupra proiectelor de lege pentru provincializarea conțiului militar, fără reprezentanții sei. Dupa ce insă casă — disse presedintele — a decis deja la o asemenea ocasiune, cumca astfelu de telegramă nu se potu considera de petiții, și considerandu că aceștă telegramă cuprinde în sine un protest, care nici decum nu se poate primi, dacă on. casa se învoiesce, elu va retrămite telegramă simplamente municipiului Panojova.

La acăstă, intreg'a Cesa, afara de cei doi trei deputati naționali, cu viau aprobare primește propunerea președintelui.

Cu această ocazie se dovedi inca odata, că dñii magari oposituali în orgoliul loru naționalu magiaru sunt mai netoleranti decât chiar și cei de la cárma. Tisza, Csávády și Simonyi, unul mai mare ișuu decât altul — cu furia combatu protestul municipiului, cunoscutoriu de drepturile si detorintele sale.

In siedintă scurta de luni, 16 iuniu, după unele interpellări, de nici unu interesu pentru noi, s'au primitu proiectul de lege pentru scurta timpul de exercitiale honorabili loru, și altul pentru redarearea institutului orbilor din Pesta la institut de statu. —

Siedintă viitoră se va tiené miercuri, în 18 iuniu, candu se va incepe desbaterea asupra bugetului pe anulu 1874, carea — după ce legea mai intru totu este asemenea celei pentru bugetul pe anulu presinte — se va ispravi, cum se astăpta, in pucine dile.

Congresulu scolasticu archidiecesanu din Blasius

Conformu literelor convocatorie ale parintelui metropolită Joane s'a intrunitu in capitală archidiecesana, in Blasius, la prim's iuniu a. c. st. n. Siedintele s'au deschis in 1. si s'au inchis in 4 iuniu a. c. n. S'au tenu tu cincisiedintis sub presidiul Esc. Sale, a metropolitului.

Siedintă prima s'a deschis la 11 ore a. m. după celebrarea cultului divinu, pontificandu Esc. Sa metropolitulu. Metropolitulu presidește a spusu in cuventul seu de deschidere situația scolelor noștre si necesitatea d'a luă mesuri serioze, ca să le scapămu de periculu ce le amenintă.

La acăstă i-a respunsu G. Baritiu, multumindu-i pentru îngrijirea ce o are de credințiosii sei si ascurandu-lu de sinceritatea membrilor congresului.

Dupa constituirea provisoria s'au alesu 2 comisiuni: un'a de 6 membri ca să examineze si constateze starea actuala a scolelor din arhidiocesa pre baza protocoletelor parochiali si eparchiali; alt'a, de 9 membri, ca să apredieze proiectul consistoriului pentru organizarea tuturor scolelor din archidiocesa.

In siedintă a două congresulu s'a constituit definitiv, alegandu pre G. Baritiu de v.-presidente, și de notari pe Popu Josifu, Dr. Silasi George si Densusianu Aronu.

Propunerile redicate la potere de congresu se grupădă in următoarele: Organizarea scolelor cadien in competenția congresului bisericosou provincial, nu se desbatu, ci s'a concludat unanim, ca să se nainteze la tronu de nou o reprezentătine, pentru conchiamarea cătu mai curunda a unui congresu bisericescu provincial a gr. catolicilor. -- Constatandu-se că abia 20 de scole corespundu pre deplinu legii din 1868, art. 38, și 288 nu corespundu chiar pre deplinu, pre candu 337 suferu de multe defekte si in 69 de comune lipescu cu totalu scolelor, s'a adusu conlusul: In comunele mestecate se adopția principiul d'a infinită scole comune cu fratrii gr. orientali; și pentru comunele nemestecate cu gr. or., si eari nu-su in stare a-si sustine scolile conforme legii s'a creatu unu fondu scolasticu archidiecesanu pentru sustinerea altoror scole. Fundamentul fondulu acestă a pusu parintele-metropolită Joane cu sum'a de 1000 fl. v. a. pe fiecare anu. In favorul acestui fondu s'au deschis si alte surse, precum: căte 35 cr. v. a. de la cei eari se casatorescu, căte 1 fl. v. a. de la tōte dispensatiunile si 1/4 parte fin tōte pedepsele bisericesci, eari se iau in bani. Totu odata s'a decis ca să se compuna statutele pentru creația unui fondu de pensiuni in favoreea invetitorilor.

Acestea sunt datele, cari ni le aducu gazetele despre resultatul congresului bisericescu gr. cat. din Blasius.

Nu romane altu ceva de cătu să ne accompaniem dorintă d'a vedé cătu mai iute realitatea consecintiale salutarie ale acestor congres. Dorim ca și de unanim si fracie se să se execute conclusul d'a sustiné ambele confesiuni romane scole comune in comunele mestecate, precum de unanim si fracie se să adoptatu atât in Sibiu cătu și in Blasius acestu principiu salutarie si promititoriu de o solidaritate in tōte causele de interesu comunu. Să nu cestim a lucra nentreruptu pentru consolidarea, prosperarea si fericirea poporului! Asă să ne ajute Ddieu!! —

Pesta, în 18 iuniu n.

[a] „In fine s'a spartu ghiști'a ; ministrul de justitia a vorbitu ; încercarea unui incepăt este gata ; Ddieu să ajute pe calea inceputa, să potem vedé și fapta.“ Acestea sunt cuvintele, cu cari „Pester Lloyd“ incepă in diilele acestea unu articolu si tractédia despre measurele ce le au luate ministrul de justitia, dlu Pauler, in caușa reformelor necesari preterenului justitiei.

Lectorii nostri si vor fi mai aducendu inca aminte din reportul nostru dictale de unu conclusu, adusu de camer'a deputatilor Ungariei mai deunadi, prin care dlu ministru Pauler se insarcinăda a luă measurele necesarie pentru reformarea unui terenu atâtă de neglesu, precum este justit'a la noi, si a asternu in celu mai acartu timpu proiecte gata Casei spre desbatere.

Sus amintitulu diurnal se semte inca fără nemulțimiu cu procedur'a ministrului in acesta causa, dechiarand'o de necorrecta si necorespondentă.

Să examinăm deci pucinu si voi acăstă procedura.

Dlu ministru — ca să poată satisface inzaroiană impuse de Camera — a conchiamat una enqute, in care a recrutat cele mai mari capacitați juridice ale Ungariei, care enaueta a și tenuu dejă dousi siedintie pana acum.

Iu siedintă prima dlu ministru intr'unu discursu lungu arăta mai antaiu necesitatea cea urgjute a tierii de codificarea de legi. Dupa aceea vine indata a spune că Dsa are deja gata totu, dar totu nu voiesco a esu cu ele naințea lumii, mai nainte de ce s'ar exprimă enqutea a supra modului cum ar trebui să se procede la codificarea legilor, punendu-i acesteia mai multe întrebări, cari totu le am poté redi. Ce la faceea că: Să primăsca statulu magiaru legi straine, sau să facă legi noue originale? deca să primăsca legi straine, apoi care să fia acelea? și deca are de engetu să facă legi noue originale, cum să procedă?

Să procede la acăstă desbatendu numai parti singurătate; său să începe desbaterea numai dupace săr pregati mai antaiu căte unu codice intregu?

Acestea sunt in esenția intrebărilor puze de dlu ministrul enqutei in siedintă prima. Prin aceste intrebări dlu ministru nu a facutu nici mai multu nici mai pucinu, de cătu a restrinsu activitatea acestei enqute la respunderea unor intrebări de natura numai premergetoric. Cu atâtă inca nu este destulu ajutat unei cause atâtă de mari. Atari frase am auditu din gur'a ministrilor destule, dar fapte nu am vediutu pana acum nici una. Apoi cu frasele si formele ministrilor nu s'a potutu fieri inca pana acum nimenea.

Ce nouă ni a venit mai batatoriu la ochi din activitatea acestei enqute, este unu incidentu din siedintă de alătării a acestei enqute. Audirămu adeca in aceasta suadintia din gura unui însemnatu membru alu acestei evocate, exprimanduse si aperanduse cu motive poterale o parere, ce nu de multu o am accentuatu si noi in unu din numerii treouti.

Presedintele dela Curia regia de aici, dlu Fabry recomandă intr'unu discoursu alu seu adoptarea de legi straine, si in deosebi primirea legi civile austriace, aducendu inainte de motivu că: acăstă a s'ar potrivii destulu de bine si cu imprejurările Ungariei; deoare să Asia acele institute, eari le tractédia dreptulu privatu ungurescu, si cari nu se află in legea civile austriaca nu mai au astădi nici o valoare practica, fiindu ele parte necorespondentorie referintie loru vîstii de astadi; și parte storse prin legi mai noue. La acestă mai adaoge densulu si acea imprejurare că acăstă lege se practisă si intrebuită de cătu de tribunalele unguresci si acum, fiindu tōte referintiele privitorie la imobilii basate pre dens'a.

Nu i lipsira inca combatentii, pentru că indata se seculară altii si ni spusera că acăstă lege nu s'ar poté nici de cătu acomodă imprejurărilor din Ungaria, ba ar vătemă si spiritu natuinalu.

Potrivu trăba ungurésca. Nu este buna acăstă lege, dar nici voi domnilor! cari ve place a o combate, nu sciu, fiveti ore buni a face alt'a?

Legea austriaca a fostu ódata in vigore in Ungaria, si a fostu acomodata imprejurărilor de aici. Si nu mi va poté dispută nime, că atunci nu ar fi mersu trăbile de o sută de ori mai bine ca astadi. Mai bine ca cum mergu

astadi, ar trebui să merga și deca ati adopta o lege chinescă, deca ar fi numai aceea codificata. Ar sci omulu celu pucinu de ce să se tienă si n'ar fi supusu arbitriului judilor denumiti după tōte forme si numai după merite nu.

Nu legi bune, să exprimă mai deunadi, le trebuie inca dloru magari, ci confusione, pentru ca numai prin confusione credu densii că-si potu ajunge scopulu. Continutul numai pre calea inceputa, dloru magarii sretati la ori ce ocazie, ce vi platește capulu, ruinati odata cu totalu poporulu, că apoi veti vedé de unde veti mai poté scôte darea ca să ve poteti susține voi la potere. Inainte numai, nainte pre acăstă cale, că poporulu va fi necesitatu a-ve secundă.

„Ddieu să ajute, să vedem si fapta“ inceput Pester Lloyd, candu vorbi in acăstă privintia; și noi să finim cu: „Ddieu să te ajute dloru magari! si să te platește după faptele vătre.“

Apasatori si Apasatii.

In ori-ce societate sunt dousi mani de 6 meni: apasatori si apasati. Apasatori sunt toti aceia, cari calca in picior de drepturile altor'a, cari traiesc din spinarea altor'a prin fraude si impișari; apasati sunt toti aceia cari au numai detorii, era candu a vorba de drepturi, sunt slavii celor d'anta.

Prim'a classă pare destinata a domina, și secundă a fi dominata.

In fati'a acestei stări de lucruri, ne intrebămu unde este egalitatea, ce trebuie să existe între moritori, căci toti 6menii se nascu egali?

Prim'a cauza a ne-equalitatii decurge din diferintă aptitudinilor. Nu toti 6menii au aceleasi aptitudini si aplicatiuni; dar acăstă diferintă de aptitudini, departe de a stabili între 6meni tiran'a unor'a in daun'a celor'alati, este piedestalul armoniei, ce trebuie să existe in lume, prin varietatea individualitătilor.

Ce tablou ne-ar prezintă societatile ce n'ar fi compuse de cătu numai din poeti și istorici, cismari ori agricultori, avuti său serai? Ar fi o monotonie monstruoasă; celu pucinu mintea 6menescă nu poate concepe o astu-feliu de stare.

Starea naturală a omului este dar egalitatea legilor năștește drepturile si a detorilor, bas's fundamentala a pactului socialu.

Aci trebuie indreptate tōte silintele noștri: de a reduce pe acăstă cale o societate, care, gratia unor circumstante si unor 6meni funesti, a lunciatu cu totalu in starea facție a ne-equalitatii, a impișatorilor si impișatorilor, a apasatorilor si apasatilor.

Déca după diferitele aplicatiuni, unu membru alu societății imbratisidă o carieră, altul alt'a; unul este chiamat a se ilustre, era altul a duce o viață retrusa si modestă; déca unul este chiamat a guvernă, era altul a fi guvernă, acăstă deosebire pe cătu timpu emana din diferintă aptitudinilor, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacite. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacite. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacite. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacite. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacite. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacite. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacite. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacite. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacite. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacite. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacite. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacate. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacate. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacate. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacate. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacate. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacate. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacate. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacate. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacate. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacate. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacate. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacate. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacate. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacate. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu nicio spirite ratacate. Ddieu a pusu varietates in mediul unicu, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugat pana acum de cătu n

lago — și disputatu multu si a lucratu pu-

Sciindu eu deci că o atare judecata gre-
despre activitatea sinodului, publicata in-
gasă diurnală, ce trece de organu alu Consiliului,
din Sibiu, usioru pote seduce opinio-
na publică si depopulariză sinodulu si sino-
ditatea bisericii năstre; in interesulu adeve-
ndui ce sună detorii a-lu aperă atâtua ca mem-
bre a-si acelui sinodu, cătu si ea unulu, carele
sunt si stimediul biserică si constitutiunea ei
si pre sună de tōte, mesemtu chiamatul a
la sa amintitul articolu urmatorele

„Telegrafulu” ni spune: că sinodulu a
vrea pucina; si mie tocma din contra tare
spino a dico, că in timpulu celu scurtu, de
ce a dispuse acostu sinodu a lucratu totus
tū. Ce va fi ţire cauă, de divergemu atâtua
pareri? Să probăma a responde la acăta
atatea si să cercetămu punctele, din cari ma-
nu in esprimarea judecății asupra sinodu-
lului si altulu.

Candu sustieni eu: că sinodulu archi-
biscopu a lucratu de ajunsu in timpulu, de
ce a dispuse; purcădu din acelu principiu,
puncta si adoptatul de tota lumea cu minte
ca să faci cova de tréba, cova salutariu si
influintia binefacetoria, trebus mai antau se
sunt singuru, să asculti si parerea si experien-
tatora asupra lucorului din cestiune — si in
de divergientia de pareri, să esaminedi cu
to atestuose si ună si altă parere alegendu
ca mai buna; er numai după ce le ai fa-
tăto acosteas cu mare calculu si cu multa
mă de capu să dici: acăta se pare a fi ca-
sa mai buna, pre acăta să mergem.

Pentru ca să poti face inşa tōte acestea,
scoare timpu, mai multu: mai pucoiu, după
ce este insenatatea obiectului din cestiune.
si sinodulu archidieceanu — asia credu eu
putienu — a avut de a trată obiecte des-
de insenatate, pentru ca să-si păta luă liber-
ă a evagă seriosu asupra loru. Firese n'a
nă, bă nici n'a potutu presupune că prin
acestă potă dă cuiva indemnă la vre-o scan-
ză...

Candu vine inşa „Telegrafulu” si ni
că sinodulu a lucratu pucinu, ceea ce
nu însemnată altu cova, decătu că
sinodu seu nu a potutu lucra, său n'a
nă, nături de securu elu purcădu din altu
de vedere.

Care este acum acelu punctu de vedere,
trebus să ne sdrobim multa capulu, si lu-
cării astăzi. Eu sună tare aplecatu a crede
„Telegrafulu” vodiendu lucorul celu multu si
celu an sinodelor năstre acum la incepătu;

dar il bucurat, deca ar fi potutu vedé că
sinodulă sinodală se pertractă defini-
tiv este o multime de obiecte. Unu lucru
frumosu acăta de la „Telegrafulu”, asia
a cera spiritulă timpului modernu, ca să
sunt tōte intă, să mărgă ca manate de vaporu;
dar nu i ar pară bine de acăta? căci
deca că n'a fostu nici unu membru in
sinodulă, carele să nu dorăsesa inaintarea
supravincă bisericii.

Candu vine inşa „Telegrafulu” si voiesce a
măndirea, că tare s'ar fi bucurat, candu
a vediută că lucrările sinodale ar fi mersu-
to; nu potu să nu i punu o modestă in-
tă, că ca este mai bine a lucra multu si
potă că foră calculul si precugetarea
nu a lucra pucinu si bine rumegatu
atatea pro lunga cea mai mare probabilită-
tă regăsitoriu si salutaris?

Ea credu că in totu casulu, chiar si ven-
tiunea „Telegrafului” s'ar fi invotu mai
o procedură acăta din urma a sinodulă
nu s'ar fi pră grabită cu pronunciarea
atatei a supra acelui.

Apoi vidi onor. Redactiune! unde duce
căci pripita, exprimata de „Telegrafulu”!
Ia găsito pro multi omeni, pre multa lume.
Nu ar fi fostu mai mare inşa indignatiunea
omilă, deca ar fi vediută, că o corporatiune,
este sinodulă ar lucra foră calculul si
getarea receruta, purcădu numai din
punctu exprimata prătardiu pentru anul
de „Telegrafulu” de a lucra multu, foră
deca deca considerare calitatea si resulta-
tă potă avea pentru viitoru unu atare

Apoi aceea totu nu o potu presupune de la
„Telegrafulu”, ca dora nu ar cumăsose
la oasă legătura parlamentari, dar
nu o credu, că mi ar potă areta vre-

unu parlamentu undeva pre pamentu, unde să
se primăsca fora nici o discusiune orice propu-
nere s'ar ivi. Unu atare parlamentu nici nu s'ar
mai potă numi de nimenea cu numele de atare,
in casulu acesta. Afără deca nu crede cumva
„Telegrafulu” că la noi, fiinduca este vorba de
lucruri bisericesci, orice propunere s'ar ivi de
la aceia, cari sunt detori a aduce propunerile
gata si prelucrate in sinodu, este dréptă si singu-
ra ducetória la scopu. Dar atunci de ce tré-
ba ar mai si sinodulă, la ee să-lu mai adunămu
cu spese atătu de mari, candu si fara elu, fara
vorba multa si tréba pucina, ar potă merge
trebile destulu de bine? Seau dora vrea cineva
să privescă in sinodu o turma de mameleci? Tare
frumosu lucru ar fi, deca cutézia cineva
dintre noi si inca păteca tocmai dintre aceia-
carii traiescu, ba au fostu si crescute chiar cu
banii bisericii năstre, ar sustine acăta? Ată-
ta ar fi frumosă multiumita, frumosă respalata
catra biserica din partea ataroru Domni.

Catra acăta se mai adaoga si aceea im-
prejurare insenatata, că noi abăi am incepătu
acum a-ni constitui in biserica, pe baza con-
stitutiunei re'nviate si prin urmare sinodelor
năstre au de a pune base si a exprimă prin-
cipii fundamentali in administratiunea bisericescă.
Si apoi a face sub atari impregurări in
sourtu timpu lucruri si multe si bune, este im-
posibilu.

Apoi inca ună ni mai spune „Telegrafulu”,
cu mare apesare, aceea adeca că: multi
dintre membri sinodului erau condusi in ac-
tivitatea loru de consideratiuni personali, sau
de clica. Tare me miru de acăta assertiune a „Te-
legrafului”, elu ni spune mereu acum de unu
timpu incocă că ar există atari clica in sinulu
nostru, dar nu ni numesce nici odata, deca in
adeveru ne doresce binele, că cine sunt acelii
cari voru a face conturbări in medilocalu no-
stru, că să-ii cunoștemu, si să-ii scătemu afora
dintre noi ca pre nescă conturbători ai pacii
si dusmani ai nostri. Acăta ar trebui să o fa-
ca onor. Redactiune; dar cu deosebire atunci,
candu se apropria sinodelor, atunci e chiamata
in prim'a linie a-ni spune, cum ar fi mai bine
a-se rezolvă cutare sau cutare causa. Acăta
este chiamarea unei foi oficiose bisericescă, a
trată totudeuna lucrările, ce au a se desbată in
sinodu, mai multe de ce se aduna acela, din
tōte punctele de vedere, ca să aiba diferenții re-
presentanti ai poporului ocasiune a cunoscă ob-
iectele, ce au a se trată in sinode si a merge
la aceea pregătiti, inarmati. De acestea inşa
se pare că prea de multe ori si uita acăta ve-
ner. Redactiune; si dieu bine ar fi deca nu si
ar uita.

Lucrul celu mai interesantu si mai cu-
riosu ce binevoiesces a-ni-lu spune acăta Redac-
tiune este inşa acelă: că sinodulu archi-
dieceanu ar fi lovitură in statutulu organicu
atunci, candu a sustinutu postulu de referinte
scolasticu, cu insurcinarea, de a efectua si vi-
sitarea scolelor in archidiecessa, insirandu-ne
totu acelle motive ce le am auditu si din gură
a presiduiului in sinodu.

Fiindu inşa acestu punctu desbatutu de-
stulu pana acum in publicitate, nu voiu a-me
mai estinde asupra lui; ci me marginescu nu-
mai a adresă atătu acelor, cari au sustinutu
in sinodu, că este in contra legii procedură si
sinodului, d'a alege unu referinte scol. si alu in-
sarcină si cu cercetarea scolelor, cătu si ve-
ner. Red. a „Telegrafului”, cari li secundădă
coloru dantantaiu, urmatori a intrebare: Cine
este mai competente a interpretă statutulu orga-
nicu, cătiva omeni si secundati de „Tele-
grafulu” — induplecăt la acăta, scie Ddieu din
ce motive; seau Repräsentanti a intregei bise-
rici? Cine se poate inselă mai usioru unii, sau
intregul? La acăta intrebare, asia credu eu,
că ori cătu ar eu getă ven. Red. a Tel. nu ni ar
potă spune altă docătu că: si la noi ca preste
totu interpretarea autentică a unei legi se poate
face numai prin corporatiunea, ce a facutu acea
lege. Apoi acăta este toma ce me cuprindă
mirare, că acăta corporatiune, împartila, lucru
fresco, in trei sinode lu a interpretat, foră
nici o preinteligere totu unu felu. Dovăda
acăta destulu de oclatante, că acăta este
singură dreptă interpretare a legii; er nu cea
secundată de „Telegrafulu.”

Er acum ca de incheiare — rogu pre-
onor. Red. a „Telegrafului” ca să-si vede
de misiunea ei, să nu umble mistificandu
trebile, spunendu-ne totu mereu de clica si
propagandu discordia intre noi; ci să invete
a-se cunoscă odata pre sena si chiamarea seă

si să luore amesuratu acelă, deca mai tiene
contu si mai stimédia institutiunile năstre bis-
ericesci; că ci numai prin dreptă intielegere si
lucrarea conformu acelor, vom potă dă in-
aintei, binecuvantandu si eternicandu totude-
data si pre acelă, care s'a luptat o viță întră-
rege pentru cascigarea constitutiunei bisericesci.

C...

De langa Cohalmu, in iuniu 1873.

(„Strainii ni au batjocuritu si desbinatu,
ér noi le dămu succursulu necesarin.”) Des-
cum deprinsu a privi cu sange rece la orice
viciu, pana e in stadiulu aparintiei — astept-
andu cu indulgintia indreptarea lui; totusi
candu vedu, că unu atare viciu, in locu de a
scădă, iu locu de a incepe a dispară. — cresce
si prinde radacini totu mai mari, mi se revolte
animă, ‘mi perdu pacientă, si trebuie să facu
una lucru neplacutu, trebuie să denunciu inaintea
opiniunei publice, trebuie să combatu inaintea
acestui supremu foru unu atare viciu, fiindu
de firma credintă, că prin acăta — deca mai
există in noi semințe de rusine si doru de pro-
gresu; satisfacu unei mari detorsi, ce am ca
crescim si romanu.

Ve rogu deci — stimate domnule Redac-
toru, benevoiți a inregistra in pretiululu diu-
nalu, ce redigeti — unele reflexiuni ale mele,
promisiendu-ve — că voi si cătu se pote de-
scurtu si obiectivu; ér pre onoratii lectori să
benevoiesca a avé pucina indulgintia facia de
cele ce voiu a trată, asurandu-i de acum, că
colea-se scriu purcădu pre de o parte din o anima
curata; ér pre de altă ele se nilesou a combate
unu viciu generalu, o rugina, ce răde
afandu in corpulu multu struncinatei năstre
natiuni. —

Sub nuori greci politici, sub cari suntem
necessati a trai astazi in statul nostru, apesati
si sugrumati de straini, — incurcati bă chiar
adesor, insielati de mulți de ai nostri, ce vor-
si aroga numele de capi; numai unu terenu
— mi pare — mai există, pre care ne am potă
micea liberu, unu senguru terenu, pre care,
deca ne-am descatenă de egoismu se de patimi
si am lucru solidari — am potă face multu
pentru dezvoltarea si viitorulu nostru natiunale. Intielegu terenul bisericescu.

Dorere inşa si erași dorere, nici acestu
terenu nu ne dămu silintă de a-lu pricepe si
cultivă — si aici ni se infacișidă in mesura
mare: egoismulu, ambiciunea desideră, ce ducu
la ură si discordia intre frați de unu sange.

Tristu lucru, dar adeverat; Secolii tre-
cuti ni au lasat pe capu desbinarea in bise-
rica. Astazi ar trebui să ne silim din respo-
teri ca să venimur ér in stadiulu de mai nainfe
de acea desbinare, scrisa cu litere negre in pa-
ginele istoriei noastre; noi inşa lucru contra
acestei uniuni la orice ocazie. Seau ce vom
dice, candu vedem pr unu consistoriu, că
primesce cu braciale deschise pr unu preot din
Cohalmu, suspendat — pentru multele fapte
nedeme ale sale — de o biserica, lu primesce dicu
in sinulu bisericei sale, numai din cauza că prin
trecerea sa a facutu să trăea cu elu impreuna
la acea biserica si vr'o căte-va alte familiji, con-
statatără cam din nemurile sale? Si apoi ce
consecintă are o atare procedura, le vedem cu
ochii, strica linieca intre popor, facandu-lu
pr acăta, si cu elu pr noi pre toti de scan-
dalul si rusine inaintea strainilor.

Frumosă este acăta procedura? Să ni
responda aceia, cari dau ansa la dens'a.

Să ne mai mirăm apoi că ne mergu tre-
abile atătu de reu, deca noi insi-ne ne silim a
strică unulu altuia, dandu indemnă la nouă des-
binări si certe in sinulu nostru? Credu că este
timpulu supremu a-ni veni odata in ori si a-ne
cunoscă pusetiunea; cu atătu mai vertosu, ca
cătu scimă că avem noi destui inamici, să nu
ne mai facem si in sinulu nostru, unde avem
lipșa da cea mai mare solidaritate.

Ca să nu crede inşa onor. publicu că vor-
bescu foră nici o bazu, să aducu inaintea una
cauza de aici din apropiare si să judece apoi sin-
guru de am dreptă seu nu? In Cohalmu, in-
tr'unu orasieu, unde abăi sunt 200 de suflete
romani; sunt 4 preotii la ambele biserici romane,
inaltiati la acestu numeru numai din cauza că
acei, cari sunt pusii in fruntea bisericii, in
locu de a grigii de binele si inaintarea turmei
incredintatelor loru, ne strapunu in timpii de
trista memoria favorisandu proselitismulu, si
folosindu-se spre acăta de nesciută si capri-
tiulu poporului. Nu acăta ar trebui să fie as-
tazi chiamarea bisericei d'a si mari numerulu

credintosiloru ou detrimentulu altor, ci gri-
gea de luminarea acelui popor, care lu are
sub administratiunea si ingrigirea sa.

Sciu eu că poperulu nostru in multe păr-
ti nu a desbracatu inca de prejudiciul acelă
falso ca să-si aiba intr'unu satu fiacare nému
preotulu seu din famili'a sea; dar pentru aceea
sunt autoritatatile bisericesci superioare, ca să nu
suferă atari prejudicie false ale poporului, ci să-
lu luminedie, ér nu să se foloseșca de orbă la
umblându a venă scopuri domne dă secolii tre-
cuti, ér nu de timpulu, in care traimu.

Care din cele două biserici romane este
mai aplecata a comite atari abusuri, o lasu la
judecată on. publicu, multiemindu-me acum
deocamdata a me indreptă numai, catra aceia,
ce porta vină le atari abusuri ce se ivescă pre
terenul bisericescu cu rogarea: să se desbrage
odata de ideile evului modiu, să-si aduca amint-
e odata de responsabilitatea, ce o au insinute
lui Ddieu si a ómeni loru, să si facă de idealu
in lucrul loru: *lumină si progresul poporului*;
căci altfelui nu vomu potă esf nici odata de sub
nuori cei greci ce ne apăsa. „Sapientia.”
O . . .

Varietati.

(*Cultur'a de fragi in jurul Parisului*)
se numera intre ramii cei mai productivi ai
culturei de pamant. In *Bangnolet* se occupă
unu numeru de 300 de economi cu cultur'a de
fragi. O singura plantare produce fructe bogate
de 8 ori! ér venitulu unui economu cultiva-
toru de fragi, se urca pre anu la 3690 de franci de
fia-care partiela mai insenatata de pamant. Candu va veni timpulu, ca să potem vedé si
noi romani pucinul pamant, care-lu mai
avem cu proprietatea a nostra, întregu si bine
cultivat?

(*Inmormantare foră preotu*) In co-
mun'a Bara de curundu repausă o nemțiōnia
betrană, dar sermană. Ea ca germana nu
apartienuse nici confesiunei gr. cat. nici celei
gr. orientali, inse eră crestina. — Preotul din
Bara ca ortodoxu nu-i convenia ca să inmor-
mentă pre nemțiōnia mórtă, dar chiar atătu
de pucinu unui preotu gr. cat. din apropiare,
carele fu rotat de crestini ca să 'ndeplinăca
acestă actu. N'ar fi superflu a sci, că ee a in-
demnatu pre o. nostri preotii, ca să denegă
unui crestin ceremonie inmormantării in lip-
să a unui preotu de aceasi confesiune, dar — se po-
te conchide cu probabilitate că nu consecintă
a jocatul rol'a principale, de ori ce exemplele
nenumérante ni arăta cătu de usioru se joacă
multi preotii cu conscientia si interesele biseri-
cei si națiunei pentru marsiavulu egoismu:
German'a n'a lasat negi o avere! de aceea nici
nu s'a aflatu preotu iu juriu, ca să-si indeplinăca
ceremonie funebrale, ci s'a 'nmormantat
foră de preotu. — Oare candu vor incașă atari
monstruosități, cari sunt demne numai de tem-
purile cele ruginile?

(*Necuiointă aprumiuna*) La bană a națională
din Brusela, unde se plătesc biletele, se pre-
sentă mai septembanele trecute in o di duo
domni. Acestea cerură dela ampliatulu bancei,
să le schimbe biletele in pretiu de *trei-dici de
milioni*. Acăta suma o primise Prusia dela
Francia in indemnitate de resbelu, ér fugamfati
de prusiani, voindu a cerea pulsulu bancei na-
tionale, venira ca să cera acăta rembursare fo-
ra de veste. Ampliatulu bancei foră ca să se
spară, li comunică că vor primi banii, inse nea-
vendu chiar atăția in ladă sa chiamă pre-
casuriu.

Delegații guberniului prusianu fura plătiți
indata, caci banii erau gata; inse ei fura sur-
prinsi, vediendu că, in locu se j

ara a fi silitu a-lu plati toema asia de scumpu ca si candu lu-ar fi semenat mani de omu fiindu elu incarcatu de dare grea.

† (Necrologiu.) In 14/26 maiu a repasata si in urmatòria dia fu petrecutu cu tota covenit'a pompa — la loculu de odihna eterna — parochulu gr. or. din Certeziu in Transilvania **PETRU POPIANU**, unul dintre cei mai buni, mai invetati si mai binemeritati de biserica de natione si de turm'a loru preoti ai noastri, in etate abia de 51 de ani, deplansu de dooi fii si de o fia a sa de multe rudenii si de totu poporului si toti cunoscutii sei. Fis-i tinerin'a usiora si memoria binecuvantata.

* (Avisu domnilor cari au prenumeratu la „Dacia Traiana“ de a dreptulu!) Fiindu ca suntemu rogati, ca din cele 100 esemplaria ce ni s'au tramsu din acesta foia, rp. fasciora, se naintam tuturor dloru, cari s'an prenum. la Venetia ori la Roma si fiindu ca noi n'avem de catu numai adresele celoru ce la noi au prenumeratu si pre cari le-am publictu in „Albina“, pentru ca se potem inplini servitiul ce ni se cere, rogandu pre toti acei domni prenumeranti, ca se ni tramita adres'a loru prin carte de corespondintia insemandu-ni ca: unde, candu, pre catu timp, cu cati bani au prenumeratie?

** (Epistole anonime din Transilvania, cottulu Unedorei,) ni denunca, cunca unu d. preotu betranu, curuntu, insa istetiu, cu numele Ioane Silay, in co'ntielegere cu unii domni de la potere, a colindat prim mai multe comunitati, foste granitesci, a nume a fostu in Manereu, Hatieg si Unedora, sciricindu din poporu despre protocolele in privint'a muntilor si indemnandu poporulu ca se era impartirea acelora munti intre sine, pre care densulu li-o pote mediloc; er dupa aceea plecandu cu datele ce a adunat la Pesta, la deputatulu Makray, cu carele si mai nainte s'a observatu in mare intimitate. Presupunendu-se ca acelu d. preot este unu aginte provocatoriu pusu de domni, cu intentiune rea pentru romani, se facu atenti toti cei interesați in acesta causa, ca se veghiedie bine!

Consemnare

Sumelorci incuse la balulu romanu din Sabiu, tienutu in 24 februarie a. c., in favrul juristilor romani mai lipsiti de la academia din locu.

Din Sabiu au contribuitu urmatorii domni:

Cons. gub. P. de Dunca 8 fl; vicariu N. Popa 10 fl.; cons. gub. E. Macelariu 10 fl.; cons. fin. P. Maniu 8 fl; colon. br. Ursu 10 fl; protop. I. Hanea 8 fl; neg. G. Mateiu 10 fl; neg. A. Bechinitiu 10 fl; judele reg. P. Rosca 8 fl; ases. cons. P. Badila 5 fl; ases. cons. M. Lazaru 5 fl; par. S. Popoviciu Barcianu 5 fl; judele reg. I. Siulutiu 5 fl; protop. I. V. Rusu 5 fl; protop. I. Popescu 4 fl; secret. N. Fratesiu 5 fl; par. D. Cuntianu 3 fl; adv. I. Onitius 5 fl; adv. Preda 5 fl; cap. C. Stezariu 3 fl; prop. I. Ciucianu 15 fl; subjudele reg. I. Badila 5 fl; dir. V. Romanu 5 fl; not. H. Mitiu 10 fl; secret. I. Cretiu 4 fl; I. G. M. 10 fl; Dr. Szabó 5 fl; Dr. Puscariu 4 fl; Dr. Nemesiu 10 fl; Dr. Borcia 15 fl; Dr. Racnicu 10 fl; Dr. Brote 10 fl; Dr. Albu 10 fl; Dr. Popu 5 fl; Dr. Olariu 5 fl; Dr. Maioranu 2 fl; dir. Petri 1 fl; ofic. Poparadu 3 fl; ofic. Onitius 5 fl; E. Brote, prop. 5 fl; compt. Lisaiu 5 fl; not. S. Paulu 2 fl; par. castr. Serbu 5 fl; locot. Bacea 3 fl; locot. Cimpoca 3 fl; supralocot. Avramu 4 fl; comis. reg. D. Bersa 5 fl; Cristianu 1 fl; par. I. Bratu 5 fl; concip. de adv. G. Popu 3 fl; Margineanu 1 fl; neg. Nedelcoviciu 3 fl; Branu 5 fl; V. Popescu 2 fl; prof. Z. Puscariu 2 fl; pictor C. Georgescu 2 fl; M. Toma 1 fl; Popescu 1 fl; Nasta 5 fl; Pascu si Paniliu 5 fl; Petru 3 fl; Marcoviciu 5 fl;

Lehman 5 fl; Orescu 2 fl; Petrescu 2 fl; Priboianu 3 fl; locot. Vadrariu 3 fl; ofic. Bacu 3 fl; Goleanu 2 fl; Ioachimiu 2 fl; Ciora 1 fl; Radu 2 fl; Danesciu 2 fl.

Din Clusiu: prof. Dr. Silasi fl; prot. Răsiescu 1 fl; prot. G. Popu 1 fl.

Din Blasius: Metropolitulu Dr. Vancea 10 fl; T. C. 1 fl; canon. Papafalvi 1 fl; canon. I. Fekete 1 fl; secr. metr. V. Mihalyi 1 fl; Dr. Brandusianu 1 fl; Dr. Stoia 1 fl; S. Chirila 1 fl; subjud. T. Craciun 1 fl.

Din Fogarasiu: Capit. supr. L. Tamasiu 1 fl; vice-cap. I. C. Dragasianu 1 fl; adv. I. Romanu 1 fl; vicariu A. Micu 1 fl; asess. H. Duvlea 1 fl; revis. N. Retsey 1 fl; asessoru I. Florea 1 fl; inspect. G. Vintila 1 fl; pres. I. Grama 1 fl; adv. Densusianu 1 fl.

Sum'a totala e . . . 404 fl. — cr. v. a.

Subtragendu-se eroga-tiunile de . . . 358 „ 50 „ „

A remasu venitu curat 45 „ 50 „ „

Acest's suma s'au impartit in parti egale intre 5 jurispi romani de la academi's regia de aici. —

Subsemnatulu comitetu aduce in numele ajutoratilor profunda multumita onoratilor domni contributori. —

Sabiu in 3/15 maiu 1873.

COMITETULU.

Publicatiuni tacsabili.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de Capelanu, pre langa nepotinciosulu parocu din Vraniutin, Dimitriu Popoviciu, protopresb. Bisericei-albe, se publica concursu cu terminu pona in 9 iunie a. c. cal. vechiu, pre lenga emolumintele urmatòrie:

a) a treia parte din sesiunea parochiala;
b) a treia parte din biru si din venitul stolaru
c) a treia parte din casele tuitorie de parochia sus numitului parochu, adeca: din 170 de case. —

Doritorii de a ocupá acestu postu, — au a-si tramite recursele, instruite amesurat Staturul organicu bis. si adresate catra Comitetulu parochialu din locu pona la terminulu mai sus insemnatu — catra d. Iosifu Popoviciu, protopresbiteru in Jam.

Vraniutin, 19 maiu c. v. 1873.

In co'ntielegere cu Dlu protopresbiteru:

3—3 Comitetulu parochialu.

Concursu.

Pentru implinirea vacantei statiunei invetatoresci din comun'a Straja, in fostulu confinu militariu, se deschide prin acesta concursu pana la 19 iunie / 1.iuliu, cu urmatòrele emoluminte:

In bani gata 276 fl. v. a. anualu, si quartiru naturalu cu gradina de legumi;

Invetatoriulu e indatoratu a fi si cantoru la snt'a biserica, a participa la ingropatiuni si praznice, totu pre salariulu sus atinsu. Competentii sunt avisati a si tramite recursele provadinte cu documentele necesarii despre moral'a si despre qualificatiunea loru invetatoresco, pana la terminu, (candu va fi si alegerea.) catra Onor. judetiu cerculae in Karlsdorf.

Straja, in 26 maiu, 1873.

In contielegere cu Senatulu scolaru localu.

Nicolau Bugasu,
ca presedinte alu senatului scol. localu.

Concursu

Pentru ocuparea statiunei invetatoresci de la scol'a gr. or. confesionala din Varadia, protopresbiteratulu Oravitei, comitatulu tem-

sianu, se deschide concursu pana l'a finea lunei lui iunie a. c. cal. vechiu.

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt:

1. Salariu anualu de 300 fl. v. a.
2. Cuartir liberu;
3. 8 orgi de lemn, 4 pentru in caldirea scolii, si 4 pentru invetatoriu;
4. 3/4 jugeru de gradina pentru legumi
5. 2 jugere de pamantu. —

Doritorii de a ocupá acestu postu, sunt avisati: recureurile loru provadute cu documentele prescrise in stat. org. bisericescu, adresate comitetului parochialu, a le substerne dui Protopresbiteru tractualu in Oravita.

Varadia, 26 maiu 1873.

Comitetulu parochialu.

In co'ntielegere cu dlu protopresb.

2—3 Jacobu Popoviciu.

E d i c t u.

Maria, soia lui Pau Botociu din Greovativu, a incaminat la forulu matrimoniale subacisu, procesu divortiale *supra* barbatului ei sus numitul. Deci fiindu ca numitul barbatu Pau Botociu absenteda din loculu nascerei sale si din patri'a sa, inca de la anul 1859, candu s'a tenu resbelulu in Italia, unde densulu a fostu ca ostasiu, — acelasi prin acest'a se provoca si indetorgida, ca in terminu de 3 luni se se infacisiedie naintea acestui foru matrimoniale, pentru ca la din contra si fora elu se vor oteri cele de lege prescrise.

Oravita, in 28 maiu 1873.

Forulu matrimoniale gr. reser.

2—3 alu protopresb. Oravitei.

La bâile de Borszék

Sesomulu anului presinte 1873

se incepe en 15 iunie si tiene pan' la

15 septembrie;

pre acestu timpu este ingrigitul pentru comoditatea ospetilor prin mai bine de 200 chilii disponibile la privati, precum si prin confortu si mancare buna in ospetarii, dupa pretiuri regulate, profitabili; de asemenea prin intrumesciariile de locuri, esecutate in celu mai nou timpu, si prin diverse dispusetiuni spre scopul d'a face este as poté de placute petrecere aci.

Apele de cura din Borszék n'au trebuita d'a fi laudate; valoarea loru este vestita prin sute si sute de tractate literarie, de conaunicatiuni scientifice si opuri de specialitate, intrari este depusa recuperantia binecuvantatiora de catra generatiuni intrege de omeni, cari din apropiere si din mare indepartare veniti, si au recascigatu aci sanatatea; — er mai de curendu li s'a adusu cea mai noua si mai frumoasa recunoșintia a vechiei loru glorie — prin nou'a analiza chimica, ce estu timpu a facuto o autoritate europeana de chimia, renuntul invetiatu alu patriei nostre, profess. de Univ. C. Than, precum si de marelle publicu la espozitua universale din Viena, prin monarhii visitatori, prin inalt'a Casa regale domitoria si prin opinionea publica.

Pe langa asta si atatéa autoritati positive, este de prisosu ori ce accentuare aici despre efepte ale acestorui spu; indrumandu deci pre publicoul ce ar dori o informatiune mai pe largu la opulu mai nou alu doctorului Carolu Cesch, aparutu in limbele: magiara, germana, francesa, engleza si romana, sub titlulu: „Borszékulu din punctu de vedere medicinalu si alu economiei nativale.“ (Pesta, piati'a Servitilor, nr. 5.) — numai ca de orientare avemu inca a-

aminti, cunca cele cinci fontani de cura bontu alu Borszékului, cari estu timp de a analizat, prin descoperirea diverselor maveri a unei „tore in padure“, cu ritu la sieste; cumca afara de baia calcea de dusia, cinci reci de borviz cu temp'r variinda — 9. 2° — 11. 2° C, acestu sezonu prin mai multe, acum mai intreprinse adaptari si edificari s'au iniati si perfectizat.

Apela acestorui invora tamaduitori spre dispusetiune si se folosesca cu efectul si parte mai mare siguru, in modul stomachu si de matie, ai organelor de a secolore genitale si de resusflare, — in de totu telialu de stabilitate, prevent perderea de sange si de sucurile mobile, urmarile, in hemoroide, de cuiu se la dureri in organele preparatorie si cotorie de urina si asupriri de rerunchi, printele de catru vessicalu, de fieri si de — in easuri invecite de catru polmoni tubercule incepatorie, in usurari de stomac si surgerere albă si vinerica, de rare de panice si alte morbi femeiesc in totu felidu de suferintie nervoase, mrastu, morbul anglicu, scrofula, migreni, junghiuri de peptu si de stomac, ori ce altu felu, in contra podagre melor de ori-ce natura, la doreri de fici splina, si altele.

Redica efectul acestorui fantastice clim'a Borszékului, mai blanda de la ori-care sita baia rece; si o atmosfera de asemenea cea mai sanetosa, mai invata si saturata de balantul recreitoru ale drelor peduri de bradi, prejurulu de o setia ce nu se poate descrie, provadintu bune, cu locuri de odihna, cu promenada bravose, cu puncturi marrite pentru escari oferit medariile de distractiune placate, mai redicatorie de spiritu mai rante!

Pe langa acestea este ingrigitul distractiune prin placeri spirituali si sociale edificiului Casino. Sub Directiunea se afla pentru folosinta comună biblioteca deosebita, unu pictor, mai multe din intru si din strainatate, biliardu, dantin si de conversatiune, — pre oameni promenad'a Elisabeta, de asupra fantanilor pe care le au de doua ori multe.

Se afla in Borszék statuie ordinarii sta, carea preste Sesomu comunica in faza totu peste sezonu se afla si oficiu de apoteci, medicu de bai si pentru cura ordinei unu comisariu de baia, — stabile se afla aci Oficiu de geometru de cura de la cari fie-cine in privint'a obiecte poté se cäscige indrumarea si a rea necesaria.

Comitetulu diriginte

Burs'a de Viena,

continuă in distele trecute a se mări de si totu cu resvera, totu unu pasu si unul, ba uneori duoi — n-apoi.

Etă hărtele ce se respectara si telegrafice de ieri si de astazi ale loru:

Actiunile creditului mobilu 268; Banca anglo-astr. 194; — cele Londoneze 188; — ale drumului ferat de statul 273; — rent'a in argintu 73; — sele de cred. 177; — cele ale imprumuturilor de la 1860: 115.50; dd' de la 1864: 115.50; — agiul argintului 112.50; galbenii 5.50; leonii 8.99; — oblegatiunile rurale unu nat: 76 — 77; cele transilvane 74.50; turcescii: 69.50. —